

Dr Hanna Hamer

ORCID 0000-0001-7877-9024

Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku

Wydział nauk Społecznych

Katedra Psychologii

**KONFERENCJA:
MASOWA KONSUMPCJA PORNOGRAFII
PRZEZ DZIECI
JAKO ISTOTNY PROBLEM SPOŁECZNY
Warszawa, 21 listopada, 2018**

Zawiazane w 2008 roku z inicjatywy grupy rodziców krajowe Stowarzyszenie TWOJA SPRAWA już po raz trzeci w ciągu trzech lat zorganizowało konferencję na temat niebezpiecznej społecznie, nadmiernej i uprzedmiotowionej, seksualizacji kobiet oraz niszczącego wpływu pornografii na rozwój dzieci. Patronat nad tym wydarzeniem objęli: Rzecznik Praw Obywatelskich dr Adam Bodnar i Instytut Wymiaru Sprawiedliwości. W hotelu Bellotto w Warszawie spotkało się prawie 400 osób zainteresowanych tą kwestią.

Konferencję otworzyła członkini zarządu Stowarzyszenia TWOJA SPRAWA Urszula Sowińska, przedstawiając skalę problemu wpływu pornografii na rozwój dzieci oraz osiągnięcia Stowarzyszenia, np. usuwanie kontrowersyjnych reklam z billboardów, bardziej cywilizowaną ekspozycję pism pornograficznych w kioskach i na stacjach benzynowych, liczbę szkoleń dla rodziców pt. *Jak chronić swoje dziecko przed pornografią?* stworzenie portalu *opornografii.pl*, w którym kompleksowo i systemowo wspiera się ochronę dzieci. Podkreśliła przy tym uznawanie prawa osób dorosłych do korzystania z pornografii, o ile nie są realnie krzywdzone inne osoby.

Następnie Izabela Karska, także z tego Stowarzyszenia, uzasadniła merytorycznie tytuł konferencji, podkreślając zwłaszcza niektóre rodzaje negatywnych skutków pornografii dla dzieci, jak:

- uzależniający charakter pornografii,
- szukanie coraz bardziej ekstremalnych/obscenicznych wrażeń i form pornografii,
- negatywne zmiany w mózgu hamujące jego prawidłowy rozwój,
- zmniejszenie odczuwania satysfakcji seksualnej przy próbach realnych kontaktów po wieku dorastania i pojawianie się dysfunkcji seksualnych,
- kryzysy w związkach,
- negatywne postrzeganie i traktowanie kobiet.

Prelegentka rozdała chętnym listę odrażających polskich tłumaczeń tytułów filmów pornograficznych, do których dzieci mają niestety w Polsce bardzo łatwy i wręcz nieograniczony dostęp w swoich komórkach/smartfonach, na przykład: „Wąska brunetka bierze trzy kutasy na raz”, „Ojczym rucha córkę, która nie poszła do szkoły”, „Pięciu starych perwersów rżnie młodą pielęgniarke”, „Potrójna penetracja analna”, „Mamuśka ssie penisa i daje w cipę synalkowi”, „Moja macocha chce wielkiego chuja”, „Dziadek posuwa małolatę”, „Nastoletnia kurwa” itp.

Temat uzależnienia od pornografii i negatywnych konsekwencji dla dzieci rozwinął też w ciekawym wystąpieniu dr hab. Mateusz Gola, psycholog, neurokognitywista z PANu i Uniwersytetu Kalifornijskiego w San Diego. Przytoczył szereg badań swojego zespołu wykazując, dlaczego rozregulowany przez częste oglądanie pornografii mózg jest tak bardzo podatny na uzależnienie. Nagminne korzystanie z pornografii przez dzieci rodzi samowyzwalający się mechanizm powtarzania patologicznych czynności – obcych ewolucyjnie mózgowemu układowi nagrody – bo prowadzący do działań dających coraz mniej satysfakcji przy maksymalnym natężeniu oglądania materiałów dewiacyjnych pedo- i zoofilskich oraz związanych z przemocą. To powoduje lęki, kłopoty z koncentracją, agresję, obniżenie jakości pracy szkolnej, depresję, zaniedbywanie pozaszkolnych form aktywności, rozregulowanie relacji społecznych, prowadzące do nadmiernego izolowania się. Wpadnięcie przez dzieci w uzależnienie od porno ma

dewastujące skutki dla rozwoju kory przedczołowej odpowiedzialnej za kontrolę zachowania. Opłakane skutki obserwowano następnie u młodzieży.

Prof. Gola udowodnił istnienie korelacji między wczesnym kontaktem z pornografią a uzależnieniem od tejże oraz – to wynik z badania rezonansem magnetycznym – istotnie mniejszą ilość istoty szarej w układzie nagrody w mózgu u dzieci uzależnionych w ten sposób. Negatywne skutki dotyczyły zwłaszcza chłopców. Największy potencjał uzależniająca ma pornografia internetowa. Ryzyko kompulsywnego korzystania z sieci w tym przypadku stwierdzono u dzieci już po roku. Internet daje nieskończoną możliwość zaspokajania fantazji i znajdowania coraz mocniejszych wrażeń. Łatwość dostępu do silnych podnieć jest istotnym czynnikiem uzależniania się od pornografii.

Kolejne wystąpienie, seksuologa Bogdana Stelmacha, nie wywołało entuzjazmu audytorium, głównie z powodu długiego przedstawiania historii życia swoich długoletnich (po 3 lata terapii!) młodocianych pacjentów, za to bez szczegółów dotyczących istoty terapii, co byłoby znacznie bardziej interesujące.

Natomiast nadzwyczajny aplauz widowni wzbudził wygłoszony po angielsku (rozdawano słuchawki z symultanicznym tłumaczeniem!) referat pt. *„Brytyjskie doświadczenia w ograniczaniu dostępu dzieci do pornografii”* Johna Carra, członka Rady ds. Bezpieczeństwa Dzieci w Internecie w Wielkiej Brytanii, doradcy rządu i ONZ. Najbardziej zaawansowane projekty antyporno chroniące dzieci zostały wdrożone właśnie w UK. W konstruktywne debaty są tam włączeni ludzie o różnych poglądach: politycy, urzędnicy, organizacje pozarządowe i biznesowe. Współpraca decydentów z kilku ministerstw z operatorami sieci komórkowych nie wymagała dużych nakładów finansowych, a łatwe do wprowadzenia zmiany okazały się korzystne dla rozwoju dzieci. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby także w Polsce natychmiast wprowadzono np. wiarygodną weryfikację (na wzór brytyjskiej) wieku internauty, który chce uzyskać dostęp do dowolnej strony pornograficznej.

Po przerwie kawowej odbyły się panele z udziałem publiczności, w których poszukiwano środków zaradczych w trzech obszarach:

- 1) zapobieganie – edukacja rodziców i nauczycieli z wykorzystaniem najnowszych rozwiązań technologicznych,

- 2) ochrona – rola nowych wdrożonych i przestrzeganych przepisów prawa,
- 3) diagnostyka i pomoc – wsparcie dla uzależnionych od pornografii.

W panelu *Diagnostyka i pomoc – wyzwania terapeutyczne związane z uzależniającym wpływem korzystania z pornografii przez dzieci. Stan obecny i możliwe rozwiązania* najciekawsze pomysły prezentowali: prof. Mateusz Gola, prof. Michał Lew-Starowicz (Polskie Towarzystwo Seksuologiczne), mgr Marta Mauer-Włodarczak (terapeutka par), mgr Rafał Porzeziński (trener terapii uzależnień, autor programu Ocaleni w TVP1), mgr Aleksandra Januszewicz (psychoterapeutka, Związek Dużych Rodzin 3+), dr Katarzyna Hamer den Heyer (Instytut Psychologii PAN), dr Hanna Hamer (psychoterapeutka poznawczo-behawioralna, wykładowczyni psychologii w NWSP w Białymstoku).

Po lunchu przedstawiono wnioski i postulaty uzupełnione sesją pytań i odpowiedzi.

Głównym pozytywem konferencji była obecność przedstawicieli decyzyjnych ośrodków władzy w Polsce, deklarujących wykorzystanie w praktyce osiągnięć brytyjskich, najlepszych na świecie w kwestii profilaktyki i zwalczania wpływu pornografii na dzieci. Powołano też specjalny zespół roboczy w celu wypracowania konkretnych propozycji zmian systemowych chroniących dzieci przed zbyt łatwym dostępem do pornografii, z udziałem rzecznika praw obywatelskich, instytutu wymiaru sprawiedliwości, ministerstwa cyfryzacji, organizacji społecznych i organizacji przedsiębiorców (ci ostatni zainteresowani głównie z powodu spadku aktywności zawodowej zwłaszcza młodych pracowników, oglądających pornografię w czasie pracy).

Budzi uznanie sprawność organizacyjna w przygotowaniu tej Konferencji przez Stowarzyszenie TWOJA SPRAWA, a ważność społeczna tematyki wydaje się bezdyskusyjna dla przedstawicieli bardzo różniących się środowisk. Wszyscy uczestnicy Konferencji zgodzili się, że problem społeczny, jakim stało się uzależnienie dzieci od pornografii, wymaga natychmiastowych systemowych i konkretnych działań. Optyzm budzi fakt, że interes i zdrowie dzieci okazały się w Polsce najważniejsze.